

Nr 20.

Av herr **Nilsson, Bernhard, m. fl.**, om statsbidrag till avlönande av ytterligare en vandringsrättare i Jönköpings län.

Uti underdånig skrivelse till Konungen den 14 december 1937 har Jönköpings läns hushållningssällskap hemställt, att statsbidrag å 3,000 kronor för år 1938 måtte tilldelas hushållningssällskapet till avlönande av tvenne vandringsrättare. Såsom motivering för denna framställning anförde hushållningssällskapet i huvudsak följande.

Jönköpings läns hushållningssällskap hade sedan en lång följd av år åtnjutit statsbidrag till endast en vandringsrättare med 1,500 kronor per år. Under senare år hade emellertid sällskapets behov av vandringsrättarkraft ökat i mycket hög grad. Detta berodde främst på den starkt ökade omfattning, i vilken planläggning av statligt understödda förbättringsföretag ägde rum. År 1927 planlades sålunda sammanlagt 258 »statsbidragsföretag», under det att år 1934 motsvarande siffra var 1,652. De med denna förmedlingsverksamhet förenade kostnaderna, vilka praktiskt taget helt åvilade hushållningssällskapet, vore i förra fallet 3,720 kronor men i senare fallet icke mindre än 19,270 kronor. Antalet med bidrag av statsmedel anställda jordbrukskonsulenter och vandringsrättare i de olika hushållningssällskapen framgick av lantbruksstyrelsens berättelse för år 1936, sid. 23 och 24:

Hushållningssällskap	A n t a l	
	Jordbruks- konsulenter	Vandrings- rättare
Stockholms läns och stads	3	2
Uppsala läns	2	2
Södermanlands läns	2	1
Östergötlands »	2	1
Jönköpings »	2	1
Kronobergs »	2	3
Kalmar läns norra	2	1
Kalmar läns södra	2	2
Gotlands läns	2	1
Blekinge »	2	1
Kristianstads »	2	3
Malmöhus »	2	1
Hallands »	2	1
Göteborgs och Bohus läns	2	3
Älvsborgs läns norra	2	1
Älvsborgs läns södra	1	1
Skaraborgs läns	2	2
Värmlands »	2	4
Örebro »	2	3
Västmanlands »	2	2
Kopparbergs »	3	4
Gävleborgs »	2	6
Västernorrlands »	3	4
Jämtlands »	2	3
Västerbottens »	4	16
Norrbottnens »	5	15
Summa	59	84

Jönköpings län vore ett stort län och en utpräglad småbruksbygd. Även i betraktande härav syntes det väl motiverat, att hushållningssällskapet beviljades statsbidrag till ytterligare en vandringsrättare. Hushållningssällskapet, som vid sitt årsmöte den 1 december 1937 beslutat anställa ytterligare en ordinarie vandringsrättare, hade fattat detta beslut under förut-sättning, att statsbidrag beviljades för ändamålet.

Den ovan refererade ansökningen ingavs av hushållningssällskapet inom i kungörelsen den 19 augusti 1921 angående statsbidrag till avlönande av vandringsrättare (Sv. förf.-saml. nr 514) föreskriven tid. Den var emellertid icke till lantbruksstyrelsen inkommen, då styrelsen framlade sitt uti statsverkspropositionen, nionde huvudtiteln, intagna förslag till statsanslag för budgetåret 1938/1939 till avlönande av vandringsrättare. Detta berodde därpå, att hushållningssällskapets ordinarie sammanträde ägde rum först den 1 december.

Undertecknade anse, att, oaktat det hushållningssällskapets ansökan icke kunnat av ovannämnda skäl medräknas uti Kungl. Maj:ts proposition, anslag likväl bör ställas till förfogande av innevarande års riksdag så att sällskapets ansökan kan bifallas. Såsom skäl härför få undertecknade, utöver vad ovan anförts, särskilt framhålla följande.

Enligt statistisk årsbok för 1937 är Jönköpings län ifråga om hela landarealens storlek det 10:e i riket, ifråga om åkerarealen det 14:e och ifråga om arealen av slätter- och betesäng det 3:e. Ifråga om antalet brukningsdelar är länet det 9:e i storleksordningen. Om de olika hushållningssällskapens totala inkomster, sådana dessa redovisas å sid. 120—121 i lantbruksstyrelsens berättelse för 1936, läggas till grund för bedömande av det *ekonomiska* behovet av statsbidrag till förevarande ändamål, kommer Jönköpings läns hushållningssällskap som det 11:e i ordningen. Ifråga om statsbidrag till jordbrukskonsulenter och vandringsrättare äro emellertid för närvarande 16 hushållningssällskap bättre lottade än Jönköpings läns. Mot bakgrunden av dessa fakta framstår hushållningssällskapets ovannämnda framställning om statsbidrag till ytterligare en vandringsrättare såsom synnerligen välmotiverad.

Undertecknade, som anse att beviljandet av föreliggande ansökan icke bör uppskjutas till ett kommande år, få, under hänvisning till vad ovan anförts, hemställa,

att riksdagen måtte besluta öka det uti statsverkspropositionen, nionde huvudtiteln, sid. 157, föreslagna anslaget till avlönande av vandringsrättare från 186,000 till 188,000 kronor i syfte att Jönköpings läns hushållningssällskap skall kunna av Kungl. Maj:t beviljas statsbidrag för år 1938 till avlönande av två vandringsrättare och att punktens slutsumma bestämmes till 3,692,000 kronor.

Stockholm den 15 januari 1938.

Bernhard Nilsson.

Allan Holstenson.

G. Heüman.

Eskil Albertsson.